

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 24 februari 2010

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 41.035/II/PF
RC/EV

Betreft: *Klacht tegen de BGHM*

Ter zitting van 5 februari 2010 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht die ingediend werd door een architect omdat er, in het kader van oproepen tot openbare aanbestedingen inzake dienstverlening in het Brussels Gewest, bepalingen bestonden waarbij de taal van de degene die de opeenvolgende werken toegewezen kreeg (de aannemer) verplicht moest worden gebruikt gedurende de hele werffase. Deze praktijk zou systematisch worden toegepast bij alle opdrachten die geleid worden door de BGHM.

Volgens de klager is het weliswaar zo dat de uitvoering van een aanbesteding van werken niet mogelijk is in een andere taal dan die welke door de aannemer van de werken werd gekozen, maar lijkt er geen bepaling te bestaan waarop kan worden gesteund om die taal op te leggen aan de aannemer van diensten.

*
* *

Op de vraag om inlichtingen van de VCT antwoordde u het volgende (vertaling):

"De verplichting om in de taal van de aannemer te communiceren, is een contractuele verplichting die voortvloeit uit de aard zelf van de opdracht van projectontwikkelaar in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In het kader van de uitvoering van zijn opdracht als projectontwikkelaar, dient de dienstoperator de uitvoering van de werken te leiden en te controleren.

Hij vertegenwoordigt de bouwheer in het kader van artikel 1 van het algemeen lastenboek dat het volgende stelt:

"Leidend ambtenaar.

Artikel 1. De ambtenaar of elke ander persoon die belast is met de leiding en de controle van de uitvoering van de opdracht wordt aangesteld door de aanbestedende overheid bij de betekening

van de opdracht, tenzij dit bericht reeds voorkomt in de aankondiging van de opdracht of in het bijzonder lastenboek.

Indien de leiding en de controle van de uitvoering toevertrouwd worden aan een ambtenaar van de aanbestedende overheid, worden alle eventuele beperkingen op zijn bevoegdheid meegedeeld aan de aannemer, tenzij ze in het bijzonder lastenboek voorkomen.

Wanneer de leiding en de controle van de uitvoering toevertrouwd worden aan iemand anders dan de aanbestedende overheid, wordt de inhoud van het eventuele mandaat van deze persoon gepreciseerd in de betekening van de opdracht, tenzij die in het bijzonder lastenboek voorkomt.

In dit bijzonder lastenboek wordt de ambtenaar of de andere persoon die belast is met de leiding en de controle van de uitvoering van de opdracht leidend ambtenaar genoemd."

Om dit gedeelte van de opdracht te kunnen uitvoeren, is het noodzakelijk dat de projectontwikkelaar in de taal van de aannemer kan communiceren.

Als vertegenwoordiger van een plaatselijke dienst van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, lijkt het ons moeilijk denkbaar dat de projectontwikkelaar het gebruik van zijn taal aan de aannemer zou kunnen opleggen.

Indien de contractuele verplichting om de taal van de aannemer te gebruiken niet meer bestaat in het kader van de opdracht tot aanstelling van de projectontwikkelaar, impliceert dit namelijk noodzakelijkerwijze de verplichting om de taal van de projectontwikkelaar op te leggen aan de aannemer van de werken opdat de projectontwikkelaar zijn opdracht tot een goed einde kan brengen.

Zulke verplichting zou volgens ons niet wettelijk aanvaardbaar zijn.

Daarom zijn wij verplicht om te voorzien in een contractuele clausule waarin gevraagd wordt de door de aannemer gebruikte taal te gebruiken, en dit omwille van de aard van de opdracht van projectontwikkelaar die een plaatselijke dienst van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vertegenwoordigt.

In de praktijk zien wij geen andere manier om een opdracht met betrekking tot de leiding van de werken toe te vertrouwen aan een extern architect zonder de rechten van de aannemers te schenden.

Wij wensen eveneens de aandacht van de Commissie te vestigen op het feit dat het in onze sector absoluut noodzakelijk is om een beroep te kunnen doen op externe architecten om de nodige renovatie- en bouwwerken te kunnen uitvoeren."

*
* *

De aannemer van de opdracht werd aangesteld door de aanbestedende overheid bij de betekening van de opdracht (leidend ambtenaar).

Bovendien werd de verplichting om de taal van de aannemer van de werken te gebruiken bepaald in een contractuele clausule omwille van de aard van de opdracht van projectontwikkelaar die een gecentraliseerde of gedecentraliseerde dienst van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vertegenwoordigt.

Conform artikel 50 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT), ontslaat de aanstelling, uit welken hoofde ook, van private medewerkers, opdrachthouders of deskundigen de diensten niet van de toepassing van deze gecoördineerde wetten.

Onrechtstreeks leidt artikel 50 van de SWT er echter toch toe dat de private medewerkers, opdrachthouders en deskundigen bij het uitvoeren van hun opdracht dezelfde taalverplichtingen hebben als de diensten waarvoor ze werken. Volgens de vaste adviespraktijk van de VCT houdt artikel 50 van de SWT immers in dat de overheden van hun medewerkers moeten eisen de door de SWT voorgeschreven talen te hanteren. Stedenbouwkundigen moeten in het geval zij op zelfstandige wijze handelen in opdracht van een aan de SWT onderworpen persoon, de voorschriften van de SWT naleven. Dit betekent ook dat de private medewerker zich voor de uitvoering van de opdracht dusdanig moet organiseren dat het publiek en de overheid zonder enige moeite gebruik kunnen maken van de door de SWT voorgeschreven talen.

Overeenkomstig artikel 32, §1, van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen, dat verwijst naar Hoofdstuk V, Afdeling 1, van de SWT, met uitzondering van de bepalingen met betrekking tot het gebruik van het Duits, gebruiken de centrale diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het Nederlands en het Frans als bestuurstalen.

Conform artikel 17, §1, van de SWT, waarnaar verwezen wordt door artikel 39, §1, van dezelfde wetten, gebruikt iedere plaatselijke dienst die in Brussel-Hoofdstad gevestigd is, in zijn binnendiensten, in zijn betrekkingen met de diensten waaronder hij ressorteert en in zijn betrekkingen met de andere diensten van Brussel-Hoofdstad, zonder een beroep op vertalers te doen, het Nederlands of het Frans, volgens de criteria die hij bepaalt.

Bijgevolg is de persoon die belast is met de leiding en controle van de uitvoering van de opdracht en die aangesteld wordt door de BGHM, als private medewerker van deze laatste, onderworpen aan de SWT, en dient hij derhalve het Nederlands te begrijpen of zich te laten omringen door een medewerker die de dossiers begrijpt.

De VCT acht de klacht bij eenparigheid van stemmen min één onthouding van een lid van de Franse afdeling, ontvankelijk maar ongegrond.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de klager.